

Utveckling av LSS-insatser – historisk spaning och aktuella förändringar 2025

Förslag till beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Socialstyrelsen rapporterar årligen om tillståndet och utvecklingen inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Lägesrapport 2025 är den senaste rapporten som redovisar utvecklingen av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ökat antal personer med LSS-insats över tid; per 1 oktober 2024 hade cirka 81 000 personer minst en verkställd insats enligt LSS vilket innebär en ökning med omkring 1 800 personer sedan oktober 2023. Detta motsvarar en långsiktig ökning på cirka 30 % sedan 2010. Den tydligaste förändringen i statistiken är att ökningen i antalet personer med LSS-insatser nästan uteslutande sker inom daglig verksamhet. Det innebär att fler personer får daglig verksamhet som stödform, jämfört med tidigare år.

Möjliga orsaker: Fler unga vuxna med neuropsykiatriska diagnoser som övergår från skola till vuxenliv, minskade möjligheter till anställningar med lönebidrag på den reguljära arbetsmarknaden och förändrad praxis i bedömningar. Daglig verksamhet har därmed fått en allt större roll som strukturerande vardagsinsats för personer med en funktionsnedsättning i yrkesverksam ålder. Konsekvensen leder till ökat behov av lokaler och handledarkompetens. Ökad specialisering (t.ex. inriktningar mot NPF, psykisk ohälsa, individuella upplägg).

Samtidigt minskar vissa socialt inriktade insatser, såsom ledsagning och kontaktperson, vilket rapporten lyfter som en oroväckande trend eftersom dessa insatser ofta syftar till social delaktighet och integration i samhällslivet.

Detta indikerar att LSS-systemet inte bara växer, utan även förändras i innehåll och tyngdpunkt. Regionalt ser vi att trenden ligger i linje med den nationella förändringen. Lokalt i Habo kommun ser jag avvikelser då kommunen verkställer ett lägre antal insatser inom dagligverksamhet/invånare jämfört med andra kommuner, regionalt samt nationellt. Vilket riskerar att bli kostnadsdrivande inom andra insatser, ex. boendeformer alt. köp av externt utförande.

Statistisk och jämförelsetal från Kolada samt lägesrapport visas under nämnd med stöd av ett bildspel.

Christian Hallden
Verksamhetschef funktionshinderomsorg